

Lausunto

27.8.2021

VN/18706/2020
VN/18706/2020-MMM-
130

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Maa- ja metsätalousministeriön lausunto luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun asetuksen muuttamiseksi

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lausuntoa asetusluonnoksesta ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista.

Maa- ja metsätalousministeriö toistaa lausunnossaan 17.9.2020 (VN/18706/2020) esille tuomansa huolet luonnonvara-alan ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteiden muutosten vaikutuksista. Muutos vaikeuttaisi erityisesti maatalousalanammatti- ja erikoisammattitutkintojen sekä metsäalan erikoisammattitutkintojen järjestämistä, sillä niiden kustannuskoreja ehdotetaan siirrettäväksi aiempaa alempaan kustannuskoriin.

Ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteeseen kuuluvat tutkinnot jaetaan kustannuskoreihin tutkinnon järjestämisestä aiheutuvien keskimääräisten kustannusten perusteella. Ongelmana on se, että maatalousalan ammatillisen koulutuksen suuri tutkinnonuudistus tehtiin vuonna 2018 ja kustannusten tiedonkeruu osui samaan ajankohtaan, jolloin osaa maatalousalan osaamisaloja ei ehditty edes aloittamaan tai tarjoamaan. Tämän vuoksi kustannustiedot eivät perustuneet vakiintuneeseen tilanteeseen.

Luonnonvara-alalla on kalliita koneita kuten esim. metsäkoneet ja tuotannon vaatimaa rakennus- ym. infraa sekä pitkiä työprosesseja kuten esim. maatalousalan viljelykierrot ja eläinten lisääntymiskierrot. Oppilaitosten tarjoamassa oppimisympäristössä on välttämätöntä harjoitella perustaitoja ennen kuin on mahdollista siirtyä työpaikalla tapahtuvaan harjoitteluun. Tämä on tärkeää myös siksi, että työharjoittelupaikkojen tarjonta on muutenkin heikkoa, jolloin tilanne edelleen heikkenee, mikäli oppilaitokset eivät kykene antamaan oppilaille vaadittavia perusvalmiuksia. Tämän vuoksi MMM esittää nykyisen kustannuskorirakenteen säilyttämistä em. tutkinnoissa.

Asetusluonnoksessa ehdotetaan lisäksi, että opiskelijavuoteen kuuluviksi päiviksi ei luettaisi heinäkuuhun kuuluvia päiviä. Luonnonvara-alan keskeisten tutkintojen perusteiden mukaan kesäaikana tapahtuu suuri osa erityisesti kasvintuotantoon liittyviä toimintoja eikä niiden opiskelua voida muuna aikana järjestää. Lisäksi kasvintuotantoon ja puutarha-alaan tulisi ilmastonmuutoksen vuoksi aikaisempaa enemmän panostaa. Huomautettakoon lisäksi, että kotieläintuotannossa ei ole lomakuukautta, vaan eläimiä on hoidettava vuoden jokaisena päivänä. Muutosta ei voi tämän vuoksi luonnonvara-alan osalta hyväksyä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

kirjaamo@mmm.fi

Maa- ja metsätalousministeriö on mukana osaamisen ennakointifoorumin luonnonvara-, elintarvike- ja ympäristöennakointiryhmässä. Ennakointifoorumin toimeksiantona tehdyissä selvityksissä on luonnonvara-, elintarvike- ja ympäristöalalla noussut uusia laadullisia osaamistarpeita koskien muun muassa ilmastonmuutoksen hillintää, hiilensidontaa, kiertotalousosaamista sekä sensori- ja robotiikkaosaamista. Nämä osaamistarpeet ovat hyvin vaativia muun muassa oppimisympäristöjen ja opettajien osaamisen suhteen. Lisäksi luonnonvara-alalla on käynyt ilmi, että työelämään siirryttäessä alan teknisissä taidoissa on puutteita, jolloin alalla tarvittavaa koulutusinfraa (mm. koneet ja laitteet) tulisi nykyisestä päinvastoin vahvistaa (kuten teknisellä alalla on luonnoksessa ehdotettukin).

Lopuksi voidaan todeta, että luonnonvara-ala on avainasemassa, kun etsitään ratkaisuja ilmastonmuutoksen hillitsemisessä ja pyrkiessä kohti hiilineutraaliutta, jolloin alaa tulisi pikemminkin vahvistaa eivätkä esitetyt heikennykset ole senkään vuoksi hyväksyttäviä.

Osastopäällikkö

Minna-Mari Kaila

Neuvotteleva virkamies

Markku Himanen

Liitteet

Jakelu OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiedoksi